



Решение на Съда по дело C-298/23 | Inter IKEA Systems

Прессъобщение № 119/26

Люксембург, 8 септември 2026 г.

Право в областта на марките: притежателят може да възрази срещу използването на своята ползваща се с известност марка от политическа партия, когато последната не е доказала, че свободата ѝ на изразяване на мнение има превес над правата и интересите на притежателя

Политическа партия представя публично план за реформа на политиката в областта на убежището и имиграцията в Белгия, като използва ползващите се с известност марки „IKEA“, за да засили посланието си. За да обоснове това използване, политическата партия се позовава на свободата си на изразяване на мнение. В решението си Съдът отбелязва, че за да определи дали посоченото използване има „основание“, националният съд трябва да претегли, от една страна, правото на собственост на притежателя на марката и неговите интереси, и от друга страна, правото на свобода на изразяване на мнение, на което се позовава третото лице, и неговите интереси, като нито едно от тези две права не е абсолютно. Съдът констатира обаче, че в конкретния случай използването на тези марки „IKEA“ може да нанесе значителна вреда на известността на посочените марки и на интересите на техния притежател. При тези обстоятелства не е видно използването на марките „IKEA“, извършено единствено с цел възползване от известността им, за да се засили политическо послание и да се увеличи разпространението му, да има превес над правата и интересите на притежателя на тези марки, което обаче следва да се провери от запитващата юрисдикция.

През 2022 г. на пресконференция политическата партия „Vlaams Belang“ представя публично своя политически план, който е озаглавен „IKEA-PLAN — Immigratie Kan Echt Anders“ („План-IKEA — имиграцията наистина може да бъде различна“), чийто предмет се отнася до реформата на политиката в областта на убежището и имиграцията в Белгия. Тези предложения са придружени от илюстрации, включващи знаци, съответстващи на марките „IKEA“, както и от фигурки, подобни на съдържащите се в инструкциите за монтаж на стоките на предприятието IKEA. Пресконференцията е излъчена в социалните медии. „Inter IKEA“, притежател на тези марки, предявява пред белгийските съдилища иск за установяване на нарушение на правата върху тези марки срещу сдружението „Vrijheidsfonds“, което провежда кампанията на „Vlaams Belang“.

Пред националният съд Vrijheidsfonds признава, че е използвало марките „IKEA“ без съгласието на притежателя им, но твърди, че е използвало известността на тези марки, за да подсили своето послание, като изтъква, че това представлява „основание“ по смисъла на правната уредба на Съюза, която по този начин защитава свободата на изразяване на мнение, включително свободата да се изразяват политически мнения и политическата пародия¹. Тъй като счита, че става въпрос за конфликт между основни права от един и същи ранг, а именно правото на собственост и правото на свобода на изразяване на мнение, националният съд отправя запитване до Съда.

В решението си Съдът констатира на първо място, че **правната уредба на ЕС не съдържа уточнения по отношение на понятието „основание“**. В съображенията на тази правна уредба законодателят обаче е подчертал необходимостта тя да се прилага по начин, който гарантира пълното зачитане на основните права и свободи, и по-специално на свободата на изразяване на мнение.

Самото позоваване на правото на свобода на изразяване на мнение обаче не е достатъчно, за да се установи наличието на основание. Трето лице, което използва знак, идентичен или сходен с ползващата се с известност марка, трябва да изложи конкретните основания за това използване, свързани с упражняването на свободата му на изразяване на мнение, и да докаже, че тези основания имат превес над правата и интересите на притежателя на тази марка.

Националният съд, който трябва да прецени дали употребата от трето лице има основание, трябва да претегли, от една страна, правото на собственост на притежателя на ползващата се с известност марка и неговите интереси, и от друга страна, правото на свобода на изразяване на мнение, на което се позовава третото лице, и интересите на последното, като нито едно от тези две права не е абсолютно.

В този контекст националният съд трябва да определи дали използването на ползващата се с известност марка от третото лице е било добросъвестно. Такъв по-специално е случаят, когато това използване се извършва, за да се предаде идея или мнение, свързана/о с марката като такава, с притежателя на тази марка, с неговите търговски практики, стоки или услуги. Други релевантни елементи са обстоятелството дали използването на марката допринася за провеждането на дебат от общ интерес, както и последиците, до които използването на марката от третото лице може да доведе за нейния притежател. В частност от последния не може да се изисква да търпи използване, което би могло да му причини несъразмерна вреда и дори да накърни самата същност на изключителните права, предоставени с регистрацията на тази марка.

В този контекст следва да се вземат предвид интензивността на използването на ползващата се с известност марка от третото лице, обхватът на това използване и избраните за тази цел начини, както и възможността използването от третото лице да създаде впечатлението, че притежателят на тази марка споделя предаденото политическо послание или популяризираните политически идеи и дори ги подкрепя по някакъв начин, при положение че ценностите, застъпвани от притежателя на тази марка, се основават на неутралност по отношение на всякакви политически партии или са несъвместими с това политическо послание.

Съдът констатира в това отношение, че в конкретния случай използването на марките „IKEA“ може да нанесе значителна вреда на известността на тези марки и на интересите на техния притежател. При тези обстоятелства не е видно използването на марките „IKEA“, извършено от Vrijheidsfonds единствено с цел възползване от известността им, за да засили политическото си послание и да увеличи разпространението му, да има превес над правата и интересите на притежателя на тези марки, което обаче следва да се провери от запитващата юрисдикция.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на отнесен до тях спор да се обърнат към Съда на Европейския съюз с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или за валидността на акт на Съюза.

Общият съд е компетентен да разглежда преюдициалните запитвания, които попадат изключително в някоя от следните сфери: 1) общата система на данъка върху добавената стойност (ДДС), 2) акцизите, 3) Митническият кодекс, 4) тарифното класиране на стоките в Комбинираната номенклатура, 5) обезщетяването и оказването на помощ на пътниците при отказан достъп на борда или при закъснение или отмяна на транспортни услуги или 6) системата за търговия с квоти за емисии на парникови газове. Съдът е компетентен да разглежда всички останали преюдициални запитвания.

Нито Съдът, нито Общият съд решава националния спор. По него следва да се произнесе националната юрисдикция в съответствие с акта на Съда или Общия съд. Този акт обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда. Представянето на фактите и на правната рамка се отнася до релевантния момент и се основава на преписката по делото.

[Пълният текст на съдебното решение и евентуално резюмето му](#) се публикуват на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от обявяването на решението могат да се намерят на [„Curia Web TV“](#), както и на [„European Broadcasting“](#)

[Service](#)  (+32) 2 2964106.

Поддържайте връзка!



¹ Член 9, параграф 2, буква в) от Регламент [\(ЕС\) 2017/1001](#) на Европейския Парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно марката на Европейския съюз, както и член 10, параграф 2, буква в) и параграф 6 от Директива [\(ЕС\) 2015/2436](#) на Европейския Парламент и на Съвета от 16 декември 2015 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно марките.